Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 19 grudnia 2024 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości – Kontrole graniczne, azyl i imigracja – Polityka azylowa – Dyrektywa 2013/32/UE – Wspólne procedury udzielania i cofania ochrony międzynarodowej – Wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej – Podstawy niedopuszczalności – Artykuł 2 lit. q) – Pojęcie „kolejnego wniosku” – Artykuł 33 ust. 2 lit. d) – Odrzucenie przez państwo członkowskie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej jako niedopuszczalnego z powodu oddalenia wcześniejszego wniosku, z którym wystąpiono w innym państwie członkowskim, lub zakończenia przez inne państwo członkowskie procedury azylowej dotyczącej wcześniejszego wniosku

W sprawach połączonych C-123/23 i C-202/23 [Khan Yunis i Baabda] [i]

mającej za przedmiot dwa wnioski o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożone przez Verwaltungsgericht Minden (sąd administracyjny w Minden, Niemcy) postanowieniami z dnia 28 października 2022 r., które wpłynęły do Trybunału w dniach 1 marca 2023 r. (C-123/23) i 28 marca 2023 r. (C-202/23), w postępowaniach:

N.A.K.,

E.A.K.,

Y.A.K. (C-123/23),

M.E.O. (C-202/23)

przeciwko

Bundesrepublik Deutschland,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: I. Jarukaitis, prezes czwartej izby, pełniący obowiązki prezesa piątej izby, D. Gratsias (sprawozdawca) i E. Regan, sędziowie,

rzecznik generalny: N. Emiliou,

sekretarz: A. Juhász-Tóth, administratorka,

* Język postępowania: niemiecki.

[i] Niniejszej sprawie została nadana fikcyjna nazwa. Nie odpowiada ona rzeczywistej nazwie ani rzeczywistemu nazwisku żadnej ze stron postępowania.

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 29 lutego 2024 r.,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

– w imieniu rządu niemieckiego – J. Möller, A. Hoesch oraz R. Kanitz, w charakterze pełnomocników,

– w imieniu rządu francuskiego – R. Bénard oraz J. Illouz, w charakterze pełnomocników,

– w imieniu Komisji Europejskiej – A. Azéma, J. Hottiaux, B. Schima oraz J. Vondung, w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 27 czerwca 2024 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczą wykładni art. 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej (Dz.U. 2013, L 180, s. 60) w związku z art. 2 lit. q) tej dyrektywy.

2 Wnioski te zostały złożone w ramach dwóch sporów pomiędzy N.A.K., E.A.K. i Y.A.K. (sprawa C-123/23) oraz M.E.O. (sprawa C-202/23) a Bundesrepublik Deutschland (Republiką Federalną Niemiec) w przedmiocie zgodności z prawem dwóch decyzji Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (federalnego urzędu ds. migracji i uchodźców, Niemcy) (zwanego dalej „urzędem federalnym”), na mocy których ich wnioski o udzielenie azylu odrzucono jako niedopuszczalne.

Ramy prawne

Prawo Unii

Dyrektywa 2011/95/UE

3 Artykuł 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony (Dz.U. 2011, L 337, s. 9), zatytułowany „Definicje”, przewiduje:

„Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

a) »ochrona międzynarodowa« oznacza status uchodźcy lub status osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej określony w lit. e) i g);

b) »beneficjent ochrony międzynarodowej« oznacza osobę, której nadano status uchodźcy lub status osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej określony w lit. e) i g);

[…]

d) »uchodźca« oznacza obywatela państwa trzeciego, który na skutek uzasadnionej obawy przed prześladowaniem z powodu swojej rasy, religii, narodowości, przekonań politycznych lub przynależności do szczególnej grupy społecznej przebywa poza państwem swojego obywatelstwa i nie może lub nie chce z powodu tej obawy korzystać z ochrony tego państwa, lub bezpaństwowca, który przebywając z takich samych powodów jak wyżej poza państwem swojego dawnego miejsca zwykłego pobytu, nie może lub nie chce z powodu tej obawy powrócić do tego państwa i do którego nie ma zastosowania art. 12;

e) »status uchodźcy« oznacza uznanie przez państwo członkowskie obywatela państwa trzeciego albo bezpaństwowca za uchodźcę;

f) »osoba kwalifikująca się do otrzymania ochrony uzupełniającej« oznacza obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, który nie kwalifikuje się do uznania go za uchodźcę, lecz co do którego wykazano zasadnie, że jeśli wróci do swojego kraju pochodzenia, a w przypadku bezpaństwowca – do państwa swojego dawnego miejsca zwykłego pobytu, może mu rzeczywiście grozić poważna krzywda określona w art. 15, i do którego nie ma zastosowania art. 17 ust. 1 i 2 oraz który nie może lub ze względu na takie ryzyko nie chce korzystać z ochrony tego państwa;

g) »status osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej« oznacza uznanie przez państwo członkowskie obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca za osobę kwalifikującą się do otrzymania ochrony uzupełniającej;

h) »wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej« oznacza wniosek do państwa członkowskiego o ochronę złożony przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, którego można uznać za osobę ubiegającą się o status uchodźcy lub status osoby potrzebującej ochrony uzupełniającej, a który nie występuje wyraźnie o inny rodzaj ochrony pozostający poza zakresem stosowania niniejszej dyrektywy i mogący stanowić przedmiot osobnego wniosku;

[…]”.

Dyrektywa 2013/32

4 Motyw 13 dyrektywy 2013/32 stanowi:

„Zbliżenie przepisów dotyczących procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej powinno pomóc w ograniczeniu wtórnego przepływu wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową między państwami członkowskimi w przypadkach, w których tego rodzaju przepływ byłby spowodowany różnicami w ramach prawnych oraz w stworzeniu równoważnych warunków stosowania dyrektywy [2011/95] w państwach członkowskich”.

5 Artykuł 2 tej dyrektywy, zatytułowany „Definicje”, ma następujące brzmienie:

„Na użytek niniejszej dyrektywy:

[…]

b) »wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej« lub »wniosek« oznacza wniosek o ochronę ze strony państwa członkowskiego, z którym występuje obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, którego można uznać za osobę ubiegającą się o status uchodźcy lub status ochrony uzupełniającej, i który nie występuje wyraźnie o inny rodzaj ochrony, pozostający poza zakresem dyrektywy [2011/95], o który można osobno wystąpić;

[…]

e) »ostateczna decyzja« oznacza decyzję, w której stwierdza się, czy obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi można nadać status uchodźcy lub status ochrony uzupełniającej na mocy dyrektywy [2011/95], i która już nie podlega środkowi zaskarżenia w ramach rozdziału V niniejszej dyrektywy, niezależnie od tego, czy skutkiem takiego środka zaskarżenia jest zezwolenie wnioskodawcom na pozostanie w danych państwach członkowskich w oczekiwaniu na jego wynik;

f) »organ rozstrzygający« oznacza każdy organ quasi-sądowy lub administracyjny w państwie członkowskim odpowiedzialny za rozpatrywanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej i właściwy do podejmowania decyzji w takich sprawach w pierwszej instancji;

[…]

q) »kolejny wniosek« oznacza następny wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym występuje się po tym, jak ostateczna decyzja w odniesieniu do poprzedniego wniosku została podjęta, w tym w przypadkach, gdy wnioskodawca wyraźnie wycofał swój wniosek oraz w przypadkach, gdy organ rozstrzygający odrzucił wniosek w następstwie dorozumianego wycofania wniosku zgodnie z art. 28 ust. 1”.

6 Artykuł 6 wspomnianej dyrektywy, zatytułowany „Dostęp do procedury”, stanowi:

„1. Gdy osoba występuje z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej do organu, który zgodnie z prawem krajowym jest właściwy do rejestrowania takich wniosków, rejestracja odbywa się nie później niż trzy dni robocze po wystąpieniu z takim wnioskiem.

Jeżeli wystąpiono z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej do innych organów mogących przyjmować takie wnioski, ale nie są właściwe do ich rejestrowania zgodnie z prawem krajowym, państwa członkowskie zapewniają dokonanie rejestracji nie później niż sześć dni roboczych po wystąpieniu z takim wnioskiem.

[…]

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoba, która wystąpiła z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej, miała rzeczywistą możliwość jak najszybszego złożenia wniosku.

W przypadku gdy wnioskodawca nie składa swojego wniosku, państwa członkowskie mogą stosować odpowiednio art. 28.

[…]”.

7 Artykuł 28 tej dyrektywy, zatytułowany „Procedura w przypadku dorozumianego wycofania lub zaprzestania popierania wniosku”, przewiduje:

„1. Gdy istnieją zasadne powody, aby uważać, że wnioskodawca wycofał wniosek lub zaprzestał jego popierania, państwa członkowskie zapewniają, aby organ rozstrzygający podjął [wydał] decyzję o umorzeniu postępowania albo, pod warunkiem że organ rozstrzygający uzna wniosek za bezzasadny po odpowiednim rozpatrzeniu jego treści merytorycznej zgodnie z art. 4 dyrektywy [2011/95], decyzję o odrzuceniu wniosku.

Państwa członkowskie mogą przyjąć domniemanie, że wnioskodawca w sposób dorozumiany wycofał wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej lub zaprzestał jego popierania w szczególności, kiedy upewniono się, że:

a) nie odpowiedział on na żądania dostarczenia informacji mających znaczenie z punktu widzenia wniosku w rozumieniu art. 4 dyrektywy [2011/95] lub nie stawił się na przesłuchanie, o którym mowa w art. 14–17 niniejszej dyrektywy, chyba że wnioskodawca wykaże w rozsądnym terminie, że to zaniechanie było spowodowane okolicznościami, na które nie miał wpływu;

b) zbiegł z miejsca, w którym zamieszkiwał lub był przetrzymywany lub opuścił takie miejsce bez zezwolenia, nie kontaktując się z właściwym organem w rozsądnym terminie, lub nie wywiązał się w rozsądnym terminie z obowiązku zgłaszania się lub innych obowiązków kontaktowania się, chyba że wnioskodawca wykaże, że było to spowodowane okolicznościami, na które nie miał wpływu.

[…]

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby wnioskodawca, który zgłosi się ponownie do właściwego organu po podjęciu [wydaniu] decyzji o umorzeniu postępowania, o której mowa w ust. [1 niniejszego artykułu], miał prawo do wystąpienia o ponowne otwarcie sprawy lub do wystąpienia z nowym wnioskiem, który nie podlega procedurze, o której mowa w art. 40 i 41.

Państwa członkowskie mogą ustanowić termin wynoszący co najmniej dziewięć miesięcy, po upływie którego niemożliwe jest ponowne otwarcie sprawy wnioskodawcy, a nowy wniosek może być traktowany jak kolejny wniosek i podlegać procedurze, o której mowa w art. 40 i 41. Państwa członkowskie mogą postanowić, że sprawa wnioskodawcy może zostać ponownie otwarta tylko raz.

Państwa członkowskie zapewniają, aby taka osoba nie została wydalona z naruszeniem zasady non-refoulement.

Państwa członkowskie mogą zezwolić organowi rozstrzygającemu na podjęcie rozpatrywania od etapu, na którym zostało ono umorzone.

3. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla rozporządzenia [Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów

i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (Dz.U. 2013, L 180, s. 31, zwanego dalej »rozporządzeniem Dublin III«)]".

8 Zgodnie z art. 33 dyrektywy 2013/32, zatytułowanym „Wnioski niedopuszczalne":

„1. Oprócz przypadków, w których wniosek nie jest rozpatrywany zgodnie z rozporządzeniem [Dublin III], od państw członkowskich nie wymaga się oceny, czy wnioskodawca kwalifikuje się do objęcia go ochroną międzynarodową zgodnie z dyrektywą [2011/95], w przypadku gdy wniosek jest uznany za niedopuszczalny na mocy niniejszego artykułu.

2. Państwa członkowskie mogą uznać wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej za niedopuszczalny wyłącznie, jeżeli:

[…]

d) wniosek jest kolejnym wnioskiem i nie zaistniały ani nie zostały przedstawione przez wnioskodawcę żadne nowe elementy lub oceny, czy wnioskodawca kwalifikuje się jako beneficjent ochrony międzynarodowej na mocy dyrektywy [2011/95]; […]

[…]".

9 Artykuł 40 tej dyrektywy, zatytułowany „Kolejne wnioski", przewiduje:

„1. W przypadku gdy osoba, która złożyła wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej w państwie członkowskim, przedstawi dalsze informacje lub złoży kolejny wniosek w tym samym państwie członkowskim, to państwo członkowskie może zbadać te dalsze informacje lub elementy kolejnego wniosku w ramach rozpatrzenia poprzedniego wniosku lub w ramach kontroli decyzji na skutek wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie lub odwołania, o ile właściwe organy mogą w tych ramach uwzględnić i rozważyć wszystkie elementy zawarte w dalszych informacjach lub kolejnym wniosku.

2. Do celów podjęcia [wydania] decyzji w sprawie dopuszczalności wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej zgodnie z art. 33 ust. 2 lit. d) kolejny wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej jest poddawany najpierw wstępnemu rozpatrzeniu, czy zaistniały lub zostały przedstawione przez wnioskodawcę nowe elementy lub ustalenia odnoszące się do rozpatrzenia, czy wnioskodawca kwalifikuje się jako beneficjent ochrony międzynarodowej na mocy dyrektywy [2011/95].

[…]

5. Gdy kolejny wniosek nie jest dalej rozpatrywany na mocy niniejszego artykułu, uznawany jest za niedopuszczalny zgodnie z art. 33 ust. 2 lit. d).

[…]

7. W przypadku gdy osoba, wobec której należy wykonać decyzję o przekazaniu na mocy rozporządzenia [Dublin III], przedstawia dalsze informacje lub składa kolejny wniosek w przekazującym państwie członkowskim, informacje te lub kolejne wnioski rozpatrywane są

przez odpowiedzialne państwo członkowskie określone w tym rozporządzeniu, zgodnie z niniejszą dyrektywą".

10 Artykuł 41 wspomnianej dyrektywy, zatytułowany „Wyjątki od stosowania prawa do pozostania na terytorium w przypadku kolejnych wniosków", stanowi w ust. 1:

„Państwa członkowskie mogą przewidzieć wyjątki od stosowania prawa do pozostania na terytorium w przypadku, gdy osoba:

a) złożyła pierwszy kolejny wniosek niepodlegający dalszemu rozpatrzeniu na mocy art. 40 ust. 5 tylko w celu opóźnienia lub zakłócenia wykonania decyzji, która skutkowałaby jego [jej] nieuchronnym wydaleniem z tego państwa członkowskiego; lub

b) występuje z innym kolejnym wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej w tym samym państwie członkowskim po tym, jak wydana została ostateczna decyzja o uznaniu pierwszego kolejnego wniosku za niedopuszczalny na mocy art. 40 ust. 5 lub ostateczna decyzja o odrzuceniu tego wniosku jako bezzasadnego.

Państwa członkowskie mogą przewidzieć taki wyjątek tylko w przypadku, gdy organ rozstrzygający uważa, że decyzja nakazująca powrót nie doprowadzi bezpośrednio lub pośrednio do odesłania z naruszeniem międzynarodowych i unijnych zobowiązań tego państwa członkowskiego".

Rozporządzenie Dublin III

11 Na podstawie art. 48 akapit pierwszy rozporządzenia Dublin III rozporządzenie to uchyliło i zastąpiło rozporządzenie Rady (WE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiające kryteria i mechanizmy określania państwa członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl wniesionego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego (Dz.U. 2003, L 50, s. 1), które z kolei zastąpiło, zgodnie ze swym art. 24, Konwencję określającą państwo odpowiedzialne za rozpatrywanie wniosków o azyl wniesionych w jednym z państw członkowskich Wspólnot Europejskich, podpisaną w Dublinie dnia 15 czerwca 1990 r. (Dz.U. 1997, C 254, s. 1).

12 Zgodnie z art. 1, zatytułowanym „Przedmiot", rozporządzenie Dublin III ustanawia kryteria i mechanizmy ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej wniesionego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (zwanego dalej „odpowiedzialnym państwem członkowskim").

13 Zamieszczony w rozdziale II rozporządzenia Dublin III, zatytułowanym „Zasady ogólne i zabezpieczenia", art. 3 tego rozporządzenia, zatytułowany „Rozpatrywanie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej", stanowi w ust. 1:

„Państwa członkowskie rozpatrują każdy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej złożony przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, który składa wniosek na terytorium jednego z nich, w tym na granicy lub w strefach tranzytowych. Wniosek jest rozpatrywany przez jedno państwo członkowskie, którym jest państwo, które kryteria wymienione w rozdziale III wskazują jako odpowiedzialne".

14 Artykuł 17 wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Klauzule dyskrecjonalne”, stanowi w ust. 1 akapity pierwszy i drugi:

„Na zasadzie odstępstwa od art. 3 ust. 1 każde państwo członkowskie może zdecydować o rozpatrzeniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej wniesionego w tym państwie przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, nawet jeżeli za takie rozpatrzenie nie jest odpowiedzialne na podstawie kryteriów ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu.

Państwo członkowskie, które zdecydowało się rozpatrzyć wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej na mocy niniejszego ustępu, staje się odpowiedzialnym państwem członkowskim oraz przyjmuje zobowiązania związane z tą odpowiedzialnością. […]”.

15 Artykuł 18 tego rozporządzenia, zatytułowany „Obowiązki odpowiedzialnego państwa członkowskiego”, ma następujące brzmienie:

„1. Odpowiedzialne państwo członkowskie na podstawie niniejszego rozporządzenia jest zobowiązane do:

a) przejęcia, na warunkach ustanowionych w art. 21, 22 i 29, wnioskodawcy, który złożył wniosek w innym państwie członkowskim;

b) wtórnego przejęcia, na warunkach ustanowionych w art. 23, 24, 25 i 29, wnioskodawcy, którego wniosek jest rozpatrywany i który złożył wniosek w innym państwie członkowskim lub który przebywa na terytorium innego państwa członkowskiego bez dokumentu pobytu;

c) wtórnego przejęcia, na warunkach ustanowionych w art. 23, 24, 25 i 29, obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, który wycofał wniosek w trakcie jego rozpatrywania i który złożył wniosek w innym państwie członkowskim lub który przebywa na terytorium innego państwa członkowskiego bez dokumentu pobytu;

d) wtórnego przejęcia, na warunkach ustanowionych w art. 23, 24, 25 i 29, obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca, którego wniosek został odrzucony, i który złożył wniosek w innym państwie członkowskim lub który przebywa na terytorium innego państwa członkowskiego bez dokumentu pobytu.

2. […]

W przypadkach objętych ust. 1 lit. c), gdy odpowiedzialne państwo członkowskie przestało rozpatrywać wniosek w związku z wycofaniem go przez wnioskodawcę, zanim zapadła w pierwszej instancji decyzja co do istoty, to państwo członkowskie zapewnia, by wnioskodawca mógł wystąpić o ukończenie rozpatrywania jego wniosku lub złożyć nowy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, który nie byłby traktowany jako kolejny wniosek przewidziany w dyrektywie [2013/32]. W takich przypadkach państwa członkowskie zapewniają ukończenie rozpatrywania wniosku”.

16 Artykuł 27 rozporządzenia Dublin III, zatytułowany „Środki zaskarżenia”, stanowi w ust. 1:

„Wnioskodawca lub inna osoba, o której mowa w art. 18 ust. 1 lit. c) lub d), ma prawo wniesienia do sądu skutecznego środka zaskarżenia w formie odwołania lub wniosku o ponowne rozpoznanie, z powodów faktycznych lub prawnych, decyzji o przekazaniu”.

17 Artykuł 29 tego rozporządzenia, zatytułowany „Metody i terminy”, stanowi w ust. 1 i 2:

„1. Przekazanie osoby ubiegającej się o azyl lub innej osoby, o której mowa w art. 18 ust. 1 lit. c) lub d), z wnioskującego państwa członkowskiego do odpowiedzialnego państwa członkowskiego jest przeprowadzane zgodnie z prawem krajowym wnioskującego państwa członkowskiego, po konsultacjach między zainteresowanymi państwami członkowskimi, tak szybko, jak to jest praktycznie możliwe, a najpóźniej w ciągu sześciu miesięcy od wyrażenia zgody na złożony przez inne państwo członkowskie wniosek o przejęcie lub wtórne przejęcie zainteresowanej osoby lub od ostatecznej decyzji w sprawie odwołania się lub ponownego rozpoznania, w przypadku gdy mają one skutek zawieszający, zgodnie [z] art. 27 ust. 3.

[…]

2. W przypadku gdy nie dokonano przekazania w terminie sześciomiesięcznym, odpowiedzialne państwo członkowskie zostaje zwolnione z obowiązku przejęcia lub wtórnego przejęcia zainteresowanej osoby, a odpowiedzialność zostaje przeniesiona na wnioskujące państwo członkowskie. Termin ten może być przedłużony do maksymalnie jednego roku, jeżeli przekazania nie można było przeprowadzić w związku z uwięzieniem zainteresowanej osoby, lub do maksymalnie osiemnastu miesięcy, jeżeli zainteresowana osoba uciekła”.

Prawo niemieckie

AsylG

18 Paragraf 26a Asylgesetz (ustawy o prawie azylu) (BGBl. 2008 I, s. 1798), w brzmieniu mającym zastosowanie do okoliczności faktycznych rozpatrywanych w postępowaniu głównym (zwanej dalej „AsylG”), zatytułowany „Bezpieczne kraje trzecie”, stanowi w ust. 2:

„Bezpiecznymi krajami trzecimi są, poza państwami członkowskimi [Unii], państwa wymienione w załączniku I”.

19 Paragraf 29 AsylG, zatytułowany „Wnioski niedopuszczalne”, przewiduje w ust. 1:

„Wniosek o udzielenie azylu jest niedopuszczalny, jeżeli:

[…]

5. w przypadku złożenia kolejnego wniosku, o którym mowa w § 71, lub drugiego wniosku, o którym mowa w § 71a, nie przeprowadza się nowej procedury azylowej”.

20 Paragraf 31 AsylG, zatytułowany „Decyzje federalnego urzędu ds. migracji i uchodźców”, stanowi w ust. 2:

„W decyzjach o dopuszczalnych wnioskach azylowych […] należy wyraźnie stwierdzić, czy cudzoziemcowi zostają przyznane status uchodźcy lub ochrona uzupełniająca i czy zostaje on uznany za osobę uprawnioną do azylu. […]”.

21 Paragraf 71 AsylG, zatytułowany „Kolejny wniosek”, stanowi w ust. 1:

„Jeżeli cudzoziemiec po wycofaniu lub niepodlegającym zaskarżeniu odrzuceniu wcześniejszego wniosku o udzielenie azylu ponownie występuje z wnioskiem o udzielenie azylu (kolejny wniosek), procedurę azylową przeprowadza się tylko wtedy, gdy spełnione są przesłanki określone w § 51 ust. 1–3 Verwaltungsverfahrensgesetz [(ustawy o postępowaniu administracyjnym) (BGBl. 2003 I, s. 102, zwanej dalej »VwVfG«)]; kontrola należy do urzędu federalnego. […]”.

22 Paragraf 71a AsylG, zatytułowany „Drugi wniosek”, przewiduje w ust. 1:

„Jeżeli cudzoziemiec po bezskutecznym zakończeniu procedury azylowej w bezpiecznym państwie trzecim (§ 26a), do którego stosuje się przepisy [Unii] dotyczące kompetencji w zakresie przeprowadzenia procedur azylowych lub z którym Republika Federalna Niemiec zawarła w tym względzie umowę międzynarodową, składa wniosek o udzielenie azylu na terytorium federalnym (drugi wniosek), kolejną procedurę azylową przeprowadza się tylko wtedy, gdy Republika Federalna Niemiec jest właściwa do przeprowadzenia procedury azylowej i gdy spełnione są przesłanki określone w § 51 ust. 1–3 [VwVfG]; kontrola należy do urzędu federalnego”.

VwVfG

23 Paragraf 51VwVfG stanowi w ust. 1 i 2:

„(1) Na wniosek zainteresowanej osoby organ administracji powinien uchylić lub zmienić ostateczny akt administracyjny, jeżeli

1. stan faktyczny lub stan prawny, na podstawie których wydany został akt administracyjny, po jego wydaniu ulegną zmianie na korzyść zainteresowanej osoby;

2. wyjdą na jaw nowe dowody, których uwzględnienie skutkowałoby wydaniem aktu korzystniejszego dla zainteresowanej osoby;

[…]

(2) Wniosek jest dopuszczalny jedynie wówczas, gdy zainteresowana osoba nie mogła, z przyczyn niewynikających z rażącego niedbalstwa po jej stronie, powołać się na okoliczność umożliwiającą ponowne otwarcie procedury w ramach wcześniejszego postępowania, w tym w drodze ponownego otwarcia procedury”.

Postępowania główne i pytania prejudycjalne

Sprawa C-123/23

24 N.A.K. jest matką i przedstawicielem prawnym E.A.K. i Y.A.K., małoletnich dzieci. Są to bezpaństwowi Palestyńczycy ze Strefy Gazy. Zgodnie z ich oświadczeniami wjechali oni do Republiki Federalnej Niemiec w dniu 11 listopada 2019 r., a w dniu 15 listopada 2019 r. złożyli wnioski o azyl. Ich wnioski zostały zarejestrowane w dniu 22 listopada 2019 r. Na poparcie tych wniosków N.A.K. podniosła, że miała być wraz z dziećmi prześladowana przez Hamas ze względu na działalność polityczną jej męża. Ponadto rodzice N.A.K. chcieli ją zmusić do przekazania dzieci rodzinie męża i do powrotu jej samej do domu rodziców.

25 Z oświadczeń N.A.K. oraz z poszukiwań przeprowadzonych przez urząd federalny wynika, że N.A.K. złożyła wcześniej wnioski o udzielenie azylu do właściwych organów Królestwa Hiszpanii i Królestwa Belgii. Wniosek o wtórne przejęcie skierowany przez urząd federalny do właściwego organu hiszpańskiego został przez ten organ oddalony. Do właściwego organu belgijskiego nie wpłynął żaden wniosek o wtórne przejęcie.

26 W odpowiedzi na wniosek o udzielenie informacji złożony przez urząd federalny właściwy organ belgijski wskazał w dniu 5 marca 2021 r., że wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym wystąpiła N.A.K. w dniu 21 sierpnia 2018 r., został oddalony decyzją z dnia 5 lipca 2019 r., od której nie wniesiono żadnego środka odwoławczego. Właściwy organ belgijski uznał w szczególności, że nie wykazano, iż jest prawdopodobne, że N.A.K. grozi prześladowanie lub poważna krzywda w jej kraju pochodzenia.

27 Decyzją z dnia 25 maja 2021 r. urząd federalny oddalił wnioski o udzielenie azylu, z którymi wystąpili N.A.K., E.A.K. i Y.A.K., zasadniczo na tej podstawie, że zastosowanie miał § 71a AsylG, a przesłanki mogące uzasadniać wszczęcie nowej procedury azylowej nie zostały spełnione. W dniu 9 czerwca 2021 r. N.A.K., E.A.K. i Y.A.K. wnieśli na tę decyzję skargę do Verwaltungsgericht Minden (sądu administracyjnego w Minden, Niemcy), który jest sądem odsyłającym.

28 Sąd ten zauważa, że z wyroków z dnia 20 maja 2021 r., L.R. (Wniosek o udzielenie azylu oddalony przez Norwegię) (C-8/20, EU:C:2021:404), i z dnia 22 września 2022 r., Bundesrepublik Deutschland (Wniosek o udzielenie azylu oddalony przez Danię) (C-497/21, EU:C:2022:721), wynika, że przepis taki jak § 71a AsylG nie może mieć zastosowania, jeżeli pierwszy wniosek o udzielenie azylu tej samej osoby zainteresowanej został oddalony, odpowiednio, przez państwo trzecie lub przez państwo członkowskie inne niż państwo, w którym wystąpiono z drugim wnioskiem i w którym dyrektywa 2011/95 nie ma zastosowania. Natomiast Trybunał wyraźnie pozostawił otwartą kwestię, czy taki przepis może znaleźć zastosowanie w przypadku oddalenia pierwszego wniosku o udzielenie azylu przez inne państwo członkowskie, w którym owa dyrektywa ma zastosowanie. Tymczasem kwestia ta ma decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu w postępowaniu głównym, ponieważ w niniejszym przypadku wnioskodawcy nie przedstawili nowych elementów lub ustaleń, które mogłyby uzasadnić rozpatrzenie ich wniosku zgodnie z art. 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2013/32 i z § 71a ust. 1 AsylG interpretowanych w związku z § 51 ust. 1 i 2 VwVfG.

29 W tym względzie sąd odsyłający uważa, że pojęcie „kolejnego wniosku" w rozumieniu art. 2 lit. q) dyrektywy 2013/32 obejmuje również przypadek wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego po wydaniu przez inne państwo członkowskie Unii ostatecznej decyzji w sprawie podobnego wcześniejszego wniosku tego samego wnioskodawcy, w związku z czym art. 33 ust. 2 lit. d) tej dyrektywy ma zastosowanie do takiego wniosku.

30 W świetle tych okoliczności Verwaltungsgericht Minden (sąd administracyjny w Minden) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy wykładni art. 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy [2013/32] w związku z art. 2 lit. q) tej dyrektywy należy dokonywać w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego, zgodnie z którym złożony tam wniosek o ochronę międzynarodową podlega odrzuceniu jako niedopuszczalny, jeżeli wniosek o ochronę międzynarodową złożony wcześniej w innym państwie członkowskim został przez nie ostatecznie oddalony jako bezzasadny?".

Sprawa C-202/23

31 W dniu 2 marca 2020 r. M.E.O., obywatel libański, przybył do Niemiec i wystąpił z wnioskiem o udzielenie azylu, który został zarejestrowany przez urząd federalny w dniu 30 kwietnia 2020 r. Dokonane przez ten urząd sprawdzenie wykazało, że przed wjazdem do Niemiec M.E.O. wystąpił z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej w Polsce.

32 Pismem z dnia 29 kwietnia 2020 r. organy polskie wyraziły zgodę na wtórne przejęcie M.E.O. Decyzją z dnia 25 czerwca 2020 r., doręczoną M.E.O. w dniu 1 lipca 2020 r., urząd federalny odrzucił jego wniosek o udzielenie azylu jako niedopuszczalny i zarządził jego wydalenie do Polski. M.E.O. odwołał się od tej decyzji oraz złożył wniosek o zastosowanie środka tymczasowego. Ów wniosek został oddalony w dniu 31 lipca 2020 r. Z informacji przekazanych przez sąd odsyłający wynika jednak, że decyzja o wydaleniu M.E.O. do Polski nie mogła zostać wykonana, skoro nie można było wykazać, iż M.E.O. uciekł w rozumieniu art. 29 ust. 2 rozporządzenia Dublin III.

33 W dniu 2 lutego 2021 r. urząd federalny uchylił decyzję z dnia 25 czerwca 2020 r. z powodu upływu terminu przekazania M.E.O. do Polski. Ponadto w odpowiedzi na wniosek urzędu federalnego organy polskie poinformowały ów urząd, że procedura w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym wystąpił M.E.O. w Polsce, została zakończona w dniu 20 kwietnia 2020 r. ze względu na to, iż M.E.O. przebywał w Niemczech. Sąd odsyłający wskazuje, że zgodnie z przepisami polskimi procedura ta mogła zostać ponownie otwarta na wniosek M.E.O. w terminie dziewięciu miesięcy od momentu jej zakończenia, czyli do dnia 20 stycznia 2021 r.

34 Decyzją z dnia 14 lipca 2021 r. urząd federalny odrzucił wniosek M.E.O. o udzielenie azylu jako niedopuszczalny oraz uznał, że M.E.O. grozi wydalenie do Libanu. W dniu 27 lipca 2021 r. M.E.O. wniósł skargę na tę decyzję do sądu odsyłającego. Decyzją z dnia 31 sierpnia 2021 r. sąd ten zawiesił decyzję o wydaleniu.

35 Sąd odsyłający wskazuje, że w świetle okoliczności faktycznych w postępowaniu głównym przesłanki zastosowania § 71a AsylG zostały spełnione, w związku z czym wniosek M.E.O. o udzielenie azylu powinien zostać odrzucony jako niedopuszczalny. Po pierwsze bowiem, sąd odsyłający uważa, że przepis ten należy interpretować w ten sposób, że znajduje on zastosowanie, gdy procedura azylowa w bezpiecznym kraju trzecim w rozumieniu § 26a AsylG została zakończona w dniu przekazania Republice Federalnej Niemiec, zgodnie z art. 29 ust. 2 rozporządzenia Dublin III, odpowiedzialności za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej. Tak jest w niniejszej sprawie, ponieważ termin na wszczęcie procedury w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym wystąpił M.E.O. w Polsce, upłynął w dniu 20 stycznia 2021 r., podczas gdy Republika Federalna Niemiec stała się odpowiedzialna za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym wystąpił M.E.O., po upływie przewidzianego w art. 29 ust. 1 rozporządzenia Dublin III terminu sześciu miesięcy od wydania w dniu 31 lipca 2020 r. decyzji w sprawie złożonego przez M.E.O. wniosku o zastosowanie środka tymczasowego względem decyzji nakazującej jego wydalenie do Polski, a mianowicie w dniu 31 stycznia 2021 r.

36 Po drugie, § 51 ust. 1 i 2 VwVfG nie znajduje zastosowania w niniejszym przypadku, ponieważ wniosek o udzielenie azylu, z którym wystąpił M.E.O. w Niemczech, opierał się na okolicznościach, które miały miejsce przed wyjazdem M.E.O. z Libanu. Tymczasem należy zakładać, że M.E.O. powołał się na te same okoliczności faktyczne na poparcie swojego wniosku

o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym wystąpił w Polsce, lub przynajmniej że mógł to uczynić, w związku z czym okoliczności te nie mogą zostać uznane za nowe elementy, których nie mógł on przedstawić z przyczyn niewynikających z rażącego niedbalstwa po jego stronie.

37 Sąd odsyłający uważa jednak, że gdyby okazało się, iż prawo Unii stoi na przeszkodzie przepisowi takiemu jak § 71a AsylG ze względu na to, że nowego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej nie można uznać za „kolejny wniosek" w rozumieniu art. 2 lit. q) dyrektywy 2013/32, w przypadku gdy w innym państwie członkowskim Unii wydano ostateczną decyzję w sprawie wcześniejszego wniosku tego samego wnioskodawcy, skargę M.E.O. należałoby uwzględnić.

38 Na wypadek gdyby stwierdzono, że nowy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej można uznać za „kolejny wniosek" w rozumieniu tego art. 2 lit. q), również w sytuacji, gdy procedura w sprawie wcześniejszego wniosku tego samego wnioskodawcy, z którym wystąpił on w innym państwie członkowskim, została zakończona przez to inne państwo członkowskie ze względu na to, że wnioskodawca zaprzestał jego popierania, sąd odsyłający zastanawia się, czy art. 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2013/32 stoi na przeszkodzie odrzuceniu nowego wniosku jako niedopuszczalnego tak długo, jak długo możliwe jest ponowne otwarcie procedury dotyczącej wcześniejszego wniosku. Jeśli tak, to sąd odsyłający zastanawia się, czy określenie terminu, w którym wnioskodawca może wystąpić o ponowne otwarcie procedury dotyczącej jego wcześniejszego wniosku, jest objęte zakresem prawa krajowego, czy też prawa Unii, a w przypadku gdyby było ono objęte zakresem prawa Unii – jaki jest termin przewidziany w tym prawie.

39 W świetle tych okoliczności Verwaltungsgericht Minden (sąd administracyjny w Minden) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy [2013/32] w związku z art. 2 lit. q) tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie przepisom państwa członkowskiego, zgodnie z którymi wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym wystąpiono w tym państwie członkowskim, należy odrzucić jako niedopuszczalny, jeżeli wnioskodawca wystąpił wcześniej z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej w drugim państwie członkowskim, a postępowanie zostało umorzone przez to drugie państwo członkowskie, ponieważ wnioskodawca zaprzestał popierania wniosku w tym drugim państwie członkowskim?

2) W razie udzielenia na pytanie pierwsze odpowiedzi przeczącej:

Czy art. 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy [2013/32] w związku z art. 2 lit. q) tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie przepisom państwa członkowskiego, zgodnie z którymi wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym wystąpiono w tym państwie członkowskim, należy odrzucić jako niedopuszczalny, jeżeli wnioskodawca wystąpił wcześniej z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej w drugim państwie członkowskim, a postępowanie zostało umorzone przez to drugie państwo członkowskie, ponieważ wnioskodawca zaprzestał popierania wniosku w tym drugim państwie członkowskim, mimo że procedura azylowa w drugim państwie członkowskim może jeszcze zostać przez to państwo ponownie otwarta, jeżeli wnioskodawca zwróci się o to w tym państwie?

3) W razie udzielenia na pytanie drugie odpowiedzi twierdzącej:

Czy prawo Unii określa moment, który przy podejmowaniu decyzji w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej rozstrzyga o tym, czy można jeszcze ponownie otworzyć procedurę azylową, która została uprzednio umorzona w drugim państwie członkowskim, czy też kwestia ta podlega wyłącznie prawu krajowemu?

4) W razie udzielenia na pytanie trzecie odpowiedzi, że prawo Unii zawiera odpowiednie przepisy:

Jaki, zgodnie z przepisami prawa Unii, moment rozstrzyga przy podejmowaniu decyzji w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej o tym, czy można jeszcze ponownie otworzyć procedurę azylową, która została uprzednio umorzona w drugim państwie członkowskim?".

Postępowanie przed Trybunałem

40 W sprawie C-123/23 sąd odsyłający wniósł o rozpoznanie tej sprawy w pierwszej kolejności na podstawie art. 53 § 3 regulaminu postępowania przed Trybunałem. Postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2023 r. prezes Trybunału uznał, że nie ma podstaw do uwzględnienia tego wniosku.

41 Decyzją prezesa Trybunału z dnia 10 maja 2023 r. sprawy C-123/23 i C-202/23 zostały połączone do celów pisemnego i ustnego etapu postępowania oraz wydania wyroku.

W przedmiocie pytania w sprawie C-123/23

42 Poprzez swoje pytanie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2013/32 w związku z art. 2 lit. q) tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego przewidującemu możliwość odrzucenia jako niedopuszczalnego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej w rozumieniu art. 2 lit. b) tej dyrektywy, z którym to wnioskiem wystąpił w tym państwie członkowskim obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, którego wcześniejszy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, z jakim wystąpił on w innym państwie członkowskim, został odrzucony w drodze ostatecznej decyzji wydanej w tym ostatnim państwie członkowskim.

43 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału przy dokonywaniu wykładni przepisu prawa Unii należy brać pod uwagę nie tylko jego brzmienie, lecz także kontekst, w jakim został on umieszczony, oraz cele regulacji, której stanowi on część [wyrok z dnia 28 października 2022 r., Generalstaatsanwaltschaft München (Ekstradycja i zasada ne bis in idem), C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, pkt 67 i przytoczone tam orzecznictwo].

44 Co się tyczy w pierwszej kolejności brzmienia art. 33 ust. 2 dyrektywy 2013/32, wyliczającego w sposób wyczerpujący przypadki, w których państwa członkowskie mogą uznać wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej za niedopuszczalny [wyrok z dnia 20 maja 2021 r., L.R. (Wniosek o udzielenie azylu oddalony przez Norwegię), C-8/20, EU:C:2021:404, pkt 31 i przytoczone tam orzecznictwo], należy zauważyć, iż przepis ten przewiduje w lit. d), że państwa członkowskie mogą wydać taką decyzję, w przypadku gdy wniosek jest „kolejnym wnioskiem" i nie

zaistniały ani nie zostały przedstawione przez wnioskodawcę żadne nowe okoliczności lub ustalenia wpływające na ocenę, czy wnioskodawca kwalifikuje się jako beneficjent ochrony międzynarodowej na mocy dyrektywy 2011/95.

45 Pojęcie „kolejnego wniosku” zostało zdefiniowane w art. 2 lit. q) dyrektywy 2013/32 jako „następny wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym występuje się po tym, jak ostateczna decyzja w odniesieniu do poprzedniego wniosku została podjęta”.

46 Definicja ta przejmuje zatem pojęcia „wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej” i „ostatecznej decyzji”, które również zostały zdefiniowane w art. 2 tej dyrektywy, odpowiednio, w lit. b) i e).

47 Co się tyczy, po pierwsze, pojęcia „wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej” lub „wniosku”, zostało ono zdefiniowane w art. 2 lit. b) dyrektywy 2013/32 jako wniosek o ochronę „ze strony państwa członkowskiego”, z którym występuje obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, którego można uznać za osobę ubiegającą się o status uchodźcy lub status ochrony uzupełniającej w rozumieniu dyrektywy 2011/95.

48 Co się tyczy, po drugie, pojęcia „ostatecznej decyzji”, zostało ono zdefiniowane w art. 2 lit. e) dyrektywy 2013/32 jako decyzja, w której stwierdza się, czy obywatelowi państwa trzeciego lub bezpaństwowcowi można nadać status uchodźcy lub status ochrony uzupełniającej na mocy dyrektywy 2011/95, i która nie podlega już środkowi zaskarżenia w ramach rozdziału V dyrektywy 2013/32.

49 Należy zatem stwierdzić, że brzmienie art. 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2013/32 w związku z przepisami wymienionymi w pkt 45–48 niniejszego wyroku nie ustanawia warunku, zgodnie z którym, aby nowy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej można było uznać za „kolejny wniosek” i odrzucić go jako niedopuszczalny z powodu braku nowych elementów lub ustaleń, należało wystąpić z tym wnioskiem do organów tego samego państwa członkowskiego, które wydało ostateczną decyzję w sprawie wcześniejszego wniosku tego samego wnioskodawcy.

50 W drugiej kolejności za taką interpretacją przemawia kontekst tego przepisu.

51 W istocie art. 40 dyrektywy 2013/32, który szczegółowo określa procedurę mającą zastosowanie do kolejnych wniosków, przewiduje w szczególności w ust. 7 tego przepisu, że w przypadku gdy osoba, wobec której należy wykonać decyzję o przekazaniu na mocy rozporządzenia Dublin III, występuje z kolejnym wnioskiem w przekazującym państwie członkowskim, wniosek ten jest rozpatrywany przez odpowiedzialne państwo członkowskie w rozumieniu tego rozporządzenia.

52 Tymczasem z art. 17 ust. 1 rozporządzenia Dublin III wynika, że decyzja o przekazaniu na podstawie tego rozporządzenia nie może zostać wydana, w przypadku gdy państwo członkowskie, w którym znajduje się zainteresowana osoba, samo rozpatrzyło wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym wystąpiła owa osoba, ponieważ okoliczność, że owo państwo członkowskie rozpatrzyło ów wniosek, skutkuje tym, iż stało się ono „odpowiedzialnym państwem członkowskim” w rozumieniu wspomnianego rozporządzenia i nie może już wnioskować o przekazanie wnioskodawcy do innego państwa członkowskiego.

53 Wynika stąd logicznie, że „kolejny wniosek”, o którym mowa w art. 40 ust. 7 dyrektywy 2013/32, jest nowym wnioskiem, z którym wystąpiono w państwie członkowskim, które wystąpiło o przekazanie, po wydaniu przez państwo członkowskie, do którego dana osoba ma zostać

przekazana, decyzji w sprawie wcześniejszego wniosku tego samego wnioskodawcy. Przepis ten potwierdza zatem, że pojęcie „kolejnego wniosku", zdefiniowane w art. 2 lit. q) tej dyrektywy, obejmuje również przypadek nowego wniosku, z którym wystąpiono po wydaniu przez inne państwo członkowskie decyzji w przedmiocie wcześniejszego wniosku tego samego wnioskodawcy.

54 Artykuł 40 ust. 1 dyrektywy 2013/32, dotyczący w szczególności ewentualnego wystąpienia przez osobę, która złożyła wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej w określonym państwie członkowskim, z „kolejnym wnioskiem w tym państwie członkowskim", również potwierdza wykładnię przedstawioną w pkt 49 niniejszego wyroku. Gdyby bowiem, w celu uznania danego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej za „kolejny wniosek" w rozumieniu art. 2 lit. q) tej dyrektywy, ów wniosek należało złożyć do właściwych organów tego samego państwa członkowskiego, które wydało decyzję w sprawie wcześniejszego wniosku tego samego wnioskodawcy, odniesienie w art. 40 ust. 1 wspomnianej dyrektywy do kolejnego wniosku, z którym wystąpiono „w tym państwie członkowskim", byłoby zbędne.

55 W trzeciej kolejności wykładnia art. 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2013/32 w ten sposób, że dane państwo członkowskie może zakwalifikować jako „kolejny wniosek" i odrzucić jako niedopuszczalny nowy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym wystąpił wnioskodawca, którego wcześniejszy wniosek został odrzucony w drodze ostatecznej decyzji wydanej przez inne państwo członkowskie, jeżeli ów nowy wniosek nie jest poparty nowymi elementami lub ustaleniami, jest również zgodny z celem ograniczenia wtórnego przemieszczania się wnioskodawców ubiegających się o ochronę międzynarodową między państwami członkowskimi, który to cel, jak wynika z motywu 13 dyrektywy 2013/32, jest również realizowany przez tę dyrektywę.

56 Jak bowiem zauważył w istocie rzecznik generalny w pkt 82–84 opinii, wykładnia art. 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2013/32 w ten sposób, że nowy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym wystąpiono do właściwych organów państwa członkowskiego, można uznać za „kolejny wniosek" i odrzucić go jako niedopuszczalny w braku nowych elementów lub ustaleń jedynie w przypadku, gdy wcześniejszy wniosek tego samego wnioskodawcy został odrzucony w drodze ostatecznej decyzji wydanej przez to samo państwo członkowskie, mogłaby zachęcić wnioskodawców, których wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej zostały ostatecznie odrzucone przez właściwe organy państwa członkowskiego, do przemieszczenia się do drugiego, a nawet trzeciego państwa członkowskiego w celu wystąpienia tam z nowym podobnym wnioskiem, w nadziei, że pełne jego rozpatrzenie, które zgodnie z tą wykładnią należy do organów tych innych państw członkowskich, doprowadzi do korzystnego dla tych wnioskodawców rezultatu.

57 Należy jeszcze podkreślić, że możliwość odrzucenia jako niedopuszczalnego nowego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, który nie opiera się na nowych elementach lub ustaleniach ani nie wskazuje na takie elementy lub fakty, w przypadku gdy wcześniejszy wniosek tego samego wnioskodawcy został odrzucony na mocy decyzji wydanej przez inne państwo członkowskie, jest zgodna z zasadą wzajemnego zaufania między państwami członkowskimi, na której zgodnie z orzecznictwem Trybunału opiera się wspólny europejski system azylowy i która ma w prawie Unii fundamentalne znaczenie, gdyż umożliwia utworzenie i utrzymywanie przestrzeni bez granic wewnętrznych [zob. podobnie wyrok z dnia 10 grudnia 2020 r., Minister for Justice and Equality (Wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej w Irlandii), C-616/19, EU:C:2020:1010, pkt 48 i przytoczone tam orzecznictwo].

58 Ponadto należy zauważyć, że przedstawiona w pkt 55 niniejszego wyroku wykładnia art. 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2013/32 jest zgodna z orzecznictwem Trybunału wynikającym z wyroku z dnia 22 września 2022 r., Bundesrepublik Deutschland (Wniosek o udzielenie azylu oddalony przez Danię) (C-497/21, EU:C:2022:721).

59 Prawdą jest, że w wyroku tym Trybunał orzekł, iż art. 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2013/32 w związku z art. 2 lit. q) tej dyrektywy oraz w związku z art. 2 protokołu (nr 22) w sprawie stanowiska Danii, załączonego do traktatu UE i do traktatu FUE, należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego innego niż Królestwo Danii, przewidującemu możliwość odrzucenia jako niedopuszczalnego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej w rozumieniu art. 2 lit. b) tej dyrektywy, z którym wystąpił w tym państwie członkowskim obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, którego wcześniejszy wniosek o nadanie mu statusu uchodźcy, z którym wystąpił on w Królestwie Danii, został przez to ostatnie państwo członkowskie oddalony.

60 Jednakże, jak wynika z pkt 35 i 43 wspomnianego wyroku, Trybunał uzasadnił tę wykładnię art. 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2013/32 szczególnym statusem przysługującym na mocy protokołu, o którym mowa w poprzednim punkcie, Królestwu Danii, jeśli chodzi o tytuł V części trzeciej traktatu FUE, do którego należą w szczególności polityki dotyczące kontroli granicznej, azylu i imigracji. Zgodnie bowiem ze wspomnianym protokołem dyrektywa 2011/95 nie ma zastosowania do tego państwa członkowskiego, w związku z czym wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym wystąpiono do właściwych organów wspomnianego państwa członkowskiego, nie może stanowić wniosku, „który można uznać za ubieganie się o status uchodźcy lub statusu ochrony uzupełniającej” w rozumieniu dyrektywy 2011/95.

61 Ponadto w pkt 46 wyroku z dnia 22 września 2022 r., Bundesrepublik Deutschland (Wniosek o udzielenie azylu oddalony przez Danię) (C-497/21, EU:C:2022:721), Trybunał podkreślił, że wykładnia art. 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2013/32 dokonana w tym wyroku pozostaje bez uszczerbku dla odrębnej kwestii, czy pojęcie „kolejnego wniosku” ma zastosowanie do nowego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym wystąpiono w państwie członkowskim po odrzuceniu, w drodze ostatecznej decyzji, wcześniejszego wniosku przez inne państwo członkowskie, które nie jest Królestwem Danii.

62 W świetle powyższych rozważań odpowiedź na pytanie zadane w sprawie C-123/23 powinna brzmieć następująco: art. 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2013/32 w związku z art. 2 lit. q) tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego przewidującemu możliwość odrzucenia jako niedopuszczalnego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej w rozumieniu art. 2 lit. b) tej dyrektywy, z którym wystąpił w tym państwie członkowskim obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, którego wcześniejszy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym wystąpił w innym państwie członkowskim, do którego ma zastosowanie dyrektywa 2011/95, został odrzucony w drodze ostatecznej decyzji wydanej w tym ostatnim państwie członkowskim.

W przedmiocie pytania w sprawie C-202/23

63 Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w ramach ustanowionej w art. 267 TFUE procedury współpracy między sądami krajowymi a Trybunałem do tego ostatniego należy udzielenie sądowi krajowemu użytecznej odpowiedzi, która umożliwi mu rozstrzygnięcie zawisłego przed nim sporu. Mając to na uwadze, Trybunał powinien w razie

potrzeby przeformułować przedłożone mu pytania. Ponadto Trybunał może wziąć pod rozwagę normy prawa Unii, na które sąd krajowy nie powołał się w swoim pytaniu (wyrok z dnia 15 lipca 2021 r., Ministrstvo za obrambo, C-742/19, EU:C:2021:597, pkt 31 i przytoczone tam orzecznictwo).

64 Okoliczność, że formalnie sąd odsyłający odniósł się w swoich pytaniach do określonych przepisów prawa Unii, nie stoi bowiem na przeszkodzie temu, by Trybunał dostarczył temu sądowi wszystkich elementów wykładni prawa Unii, które mogą być użyteczne dla rozstrzygnięcia zawisłej przed nim sprawy, wyprowadzając z całości informacji przedstawionych mu przez sąd odsyłający, a w szczególności z uzasadnienia postanowienia odsyłającego, te aspekty prawa Unii, które wymagają wykładni w świetle przedmiotu sporu (zob. podobnie wyrok z dnia 22 kwietnia 2021 r., Profi Credit Slovakia, C-485/19, EU:C:2021:313, pkt 50 i przytoczone tam orzecznictwo).

65 W niniejszej sprawie z informacji przedstawionych przez sąd odsyłający, streszczonych w pkt 31–35 niniejszego wyroku, wynika, że M.E.O. najpierw wystąpił do organów polskich z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej, a następnie, w dniu 2 marca 2020 r., wjechał do Niemiec i złożył tam wniosek o udzielenie azylu, zarejestrowany przez urząd federalny w dniu 30 kwietnia 2020 r. W międzyczasie w dniu 20 kwietnia 2020 r. właściwy organ polski zakończył postępowanie wszczęte wnioskiem, z którym wystąpił M.E.O., ze względu na to, że M.E.O. przebywał w Niemczech.

66 Ze swej strony urząd federalny decyzją z dnia 14 lipca 2021 r., będącą przedmiotem postępowania głównego w sprawie C-202/23, odrzucił jako niedopuszczalny wniosek o udzielenie azylu, z którym wystąpił M.E.O., ze względu na to, że w dniu przekazania Republice Federalnej Niemiec, zgodnie z art. 29 ust. 2 rozporządzenia Dublin III, odpowiedzialności za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej M.E.O., a mianowicie w dniu 31 stycznia 2021 r., właściwy polski organ już w drodze ostatecznej decyzji, zgodnie z art. 28 ust. 1 dyrektywy 2013/32, zakończył postępowanie w sprawie wcześniejszego wniosku tego wnioskodawcy o udzielenie ochrony międzynarodowej, ponieważ zdaniem tego organu wspomniany wniosek został w sposób dorozumiany wycofany.

67 Wynika stąd, że w celu odrzucenia jako niedopuszczalnego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym wystąpił M.E.O., urząd federalny oparł się na założeniu, że w okolicznościach takich jak opisane w pkt 65 i 66 niniejszego wyroku możliwe jest zakwalifikowanie nowego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej M.E.O. jako „kolejnego wniosku” w rozumieniu art. 2 lit. q) dyrektywy 2013/32 i zastosowanie wobec niego art. 33 ust. 2 lit. d) tej dyrektywy. Pytania postawione w sprawie C-202/23 opierają się na tym samym założeniu.

68 W tym kontekście należy przeformułować pytania przedstawione w sprawie C-202/23 i uznać, że za ich pomocą sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2013/32 w związku z art. 2 lit. q) tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego, które przewiduje możliwość odrzucenia jako niedopuszczalnego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej w rozumieniu art. 2 lit. b) tej dyrektywy, z którym wystąpił w tym państwie członkowskim obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, który wystąpił już z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej w innym państwie członkowskim, jeżeli z nowym wnioskiem wystąpiono,

zanim właściwy organ drugiego państwa członkowskiego wydał, zgodnie z art. 28 ust. 1 dyrektywy 2013/32, decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie wcześniejszego wniosku z powodu jego dorozumianego wycofania.

69 W tym względzie należy przypomnieć, że art. 2 lit. q) dyrektywy 2013/32 przewiduje wyraźnie możliwość zakwalifikowania nowego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej jako „kolejnego wniosku", jeżeli „występuje się z nim" po tym, jak ostateczna decyzja w rozumieniu art. 2 lit. e) tej dyrektywy została wydana w odniesieniu do poprzedniego wniosku, w tym w przypadkach, gdy wnioskodawca wyraźnie wycofał swój wniosek, oraz w przypadkach, gdy organ rozstrzygający w rozumieniu art. 2 lit. f) tej dyrektywy odrzucił wniosek w następstwie dorozumianego wycofania wniosku zgodnie z art. 28 ust. 1 owej dyrektywy.

70 Artykuł 28 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy 2013/32 stanowi, że gdy istnieją zasadne powody, aby uważać, że wnioskodawca wycofał wniosek lub zaprzestał jego popierania, państwa członkowskie zapewniają, aby organ rozstrzygający wydał decyzję o umorzeniu postępowania albo, pod warunkiem że organ rozstrzygający uzna wniosek za bezzasadny po odpowiednim rozpatrzeniu jego treści merytorycznej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2011/95, decyzję o odrzuceniu wniosku.

71 Zgodnie z art. 28 ust. 1 akapit drugi lit. b) dyrektywy 2013/32 państwa członkowskie mogą przyjąć domniemanie, że wnioskodawca w sposób dorozumiany wycofał wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej lub zaprzestał jego popierania, kiedy upewniono się, że zbiegł on z miejsca, w którym zamieszkiwał lub był przetrzymywany, lub opuścił takie miejsce bez zezwolenia, nie kontaktując się z właściwym organem w rozsądnym terminie, lub nie wywiązał się w rozsądnym terminie z obowiązku zgłaszania się lub innych obowiązków kontaktowania się, chyba że wnioskodawca wykaże, że było to spowodowane okolicznościami, na które nie miał on wpływu.

72 Ponadto art. 28 ust. 2 akapit pierwszy dyrektywy 2013/32 przewiduje, że państwa członkowskie zapewniają, aby wnioskodawca, który zgłosi się ponownie do właściwego organu po wydaniu decyzji o umorzeniu postępowania, o której mowa w ust. 1 tego artykułu, miał prawo do wystąpienia o ponowne otwarcie sprawy lub do wystąpienia z nowym wnioskiem, niepodlegającym procedurze, o której mowa w art. 40 i 41 tej dyrektywy. Zgodnie z art. 28 ust. 2 akapit drugi tej dyrektywy państwa członkowskie mogą, po pierwsze, ustanowić termin wynoszący co najmniej dziewięć miesięcy, po upływie którego niemożliwe jest ponowne otwarcie sprawy wnioskodawcy, a nowy wniosek może być traktowany jak kolejny wniosek i podlegać procedurze, o której mowa w art. 40 i 41 tej dyrektywy, a po drugie, postanowić, że sprawa wnioskodawcy może zostać ponownie otwarta tylko raz.

73 Chociaż art. 2 lit. q) dyrektywy 2013/32 nie odnosi się wyraźnie do sytuacji, w której państwo członkowskie, w którym wnioskodawca wystąpił z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej, wydało decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie tego wniosku w następstwie jego dorozumianego wycofania, nowy wniosek, z którym wystąpiono po wydaniu takiej decyzji, może również zostać uznany za „kolejny wniosek" w rozumieniu tego przepisu. Gdyby bowiem tak nie było, ustanowienie w art. 28 ust. 2 akapit pierwszy tej dyrektywy możliwości, że nowy wniosek, z którym wystąpił wnioskodawca, który zgłosi się ponownie do właściwego organu po wydaniu decyzji o umorzeniu postępowania, o której mowa w art. 28 ust. 1, nie będzie podlegał procedurze, o której mowa w art. 40 i 41 wspomnianej dyrektywy, dotyczącej kolejnych wniosków, nie byłoby konieczne.

74 Niemniej jednak z samego brzmienia art. 2 lit. q) dyrektywy 2013/32 wynika, że nowy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym wystąpił obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, który złożył już taki wniosek, może zostać uznany za „kolejny wniosek" i odrzucony jako niedopuszczalny zgodnie z art. 33 ust. 2 lit. d) tej dyrektywy tylko wówczas, gdy wystąpiono z nim po wydaniu ostatecznej decyzji w odniesieniu do poprzedniego wniosku. W konsekwencji uznanie nowego wniosku tego samego wnioskodawcy za „kolejny wniosek" jest wykluczone, jeżeli z owym nowym wnioskiem wystąpiono przed wydaniem ostatecznej decyzji w sprawie wcześniejszego wniosku tego wnioskodawcy.

75 W tym względzie należy przypomnieć, że art. 6 dyrektywy 2013/32 wprowadza rozróżnienie między wystąpieniem z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej, zarejestrowaniem tego wniosku, za które odpowiedzialne jest dane państwo członkowskie na podstawie ust. 1 akapity pierwszy i drugi tego artykułu, a jego złożeniem, które co do zasady wymaga od osoby ubiegającej się o udzielenie ochrony międzynarodowej wypełnienia formularza przewidzianego w tym celu, zgodnie z ust. 3 i 4 wspomnianego artykułu [zob. podobnie wyrok z dnia 25 czerwca 2020 r., Ministerio Fiscal (Organ, który może otrzymać wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej), C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, pkt 87, 93].

76 Jak orzekł już Trybunał, czynność „wystąpienia" z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej nie wymaga żadnych formalności administracyjnych, gdyż formalności tych należy dochować dopiero w momencie „składania" wniosku [wyrok z dnia 25 czerwca 2020 r., Ministerio Fiscal (Organ, który może otrzymać wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej), C-36/20 PPU, EU:C:2020:495, pkt 93].

77 Tymczasem w świetle użycia terminu „z którym występuje się" w art. 2 lit. q) dyrektywy 2013/32 należy stwierdzić, że do celów zakwalifikowania wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej jako „kolejnego wniosku" w rozumieniu tego przepisu istotna jest jedynie data wystąpienia z takim wnioskiem.

78 Ponadto wydana przez organ rozstrzygający zgodnie z art. 28 ust. 1 dyrektywy 2013/32 decyzja o umorzeniu postępowania w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej ze względu na to, że wnioskodawca wycofał w sposób dorozumiany swój wniosek, nie może zostać uznana za ostateczną decyzję w rozumieniu art. 2 lit. e) tej dyrektywy tak długo, jak długo wnioskodawca będzie mógł skorzystać z przewidzianej w art. 28 ust. 2 wspomnianej dyrektywy możliwości zwrócenia się o ponowne otwarcie sprawy lub wystąpienia z nowym wnioskiem, niepodlegającym procedurze, o której mowa w art. 40 i 41 dyrektywy 2013/32. W związku z tym nowy wniosek, z którym wystąpił wnioskodawca, w takiej sytuacji nie może zostać uznany za „kolejny wniosek" w rozumieniu art. 2 lit. q) tej dyrektywy i nie może zostać odrzucony jako niedopuszczalny zgodnie z art. 33 ust. 2 lit. d) wspomnianej dyrektywy.

79 W niniejszej sprawie z akt sprawy, którymi dysponuje Trybunał, wynika, że w dniu 2 marca 2020 r. M.E.O. wystąpił z wnioskiem o udzielenie azylu do organów niemieckich, podczas gdy decyzja właściwego polskiego organu o umorzeniu postępowania w sprawie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym wystąpił do organów polskich, została wydana dopiero w dniu 20 kwietnia 2020 r., a ponadto procedura ta mogła zostać ponownie otwarta. Jeżeli tak rzeczywiście jest, czego zbadanie należy do sądu odsyłającego, należy stwierdzić, że zakwalifikowanie wniosku o udzielenie azylu, z którym M.E.O. wystąpił do organów niemieckich, jako „kolejnego wniosku" i odrzucenie tego wniosku jako niedopuszczalnego w braku przedstawienia przez M.E.O. nowych elementów lub ustaleń w stosunku do jego wcześniejszego wniosku nie jest zgodne z przepisami art. 2 lit. q) i art. 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2013/32.

80 W świetle całości powyższych rozważań odpowiedź na pytanie sądu odsyłającego powinna brzmieć następująco: art. 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2013/32 w związku z art. 2 lit. q) tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, iż stoi on na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego, które przewiduje możliwość odrzucenia jako niedopuszczalnego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej w rozumieniu art. 2 lit. b) tej dyrektywy, z którym wystąpił w tym państwie członkowskim obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, który wystąpił już z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej w innym państwie członkowskim, jeżeli z nowym wnioskiem wystąpiono, zanim właściwy organ drugiego państwa członkowskiego wydał, zgodnie z art. 28 ust. 1 dyrektywy 2013/32, decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie wcześniejszego wniosku z powodu jego dorozumianego wycofania.

W przedmiocie kosztów

81 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

1) **Artykuł 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/32/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wspólnych procedur udzielania i cofania ochrony międzynarodowej w związku z art. 2 lit. q) tej dyrektywy**

należy interpretować w ten sposób, że:

nie stoi on na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego, które przewiduje możliwość odrzucenia jako niedopuszczalnego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej w rozumieniu art. 2 lit. b) tej dyrektywy, z którym wystąpił w tym państwie członkowskim obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, którego wcześniejszy wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, z którym wystąpił on w innym państwie członkowskim, do którego ma zastosowanie dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/95/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie norm dotyczących kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej, jednolitego statusu uchodźców lub osób kwalifikujących się do otrzymania ochrony uzupełniającej oraz zakresu udzielanej ochrony, został odrzucony w drodze ostatecznej decyzji wydanej w tym ostatnim państwie członkowskim.

2) **Artykuł 33 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2013/32 w związku z art. 2 lit. q) tej dyrektywy**

należy interpretować w ten sposób, że:

stoi on na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego, które przewiduje możliwość odrzucenia jako niedopuszczalnego wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej w rozumieniu art. 2 lit. b) tej dyrektywy, z którym wystąpił w tym państwie członkowskim obywatel państwa trzeciego lub bezpaństwowiec, który wystąpił już z wnioskiem o udzielenie ochrony międzynarodowej w innym państwie członkowskim, jeżeli z nowym wnioskiem wystąpiono, zanim właściwy organ drugiego

państwa członkowskiego wydał, zgodnie z art. 28 ust. 1 dyrektywy 2013/32, decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie wcześniejszego wniosku z powodu jego dorozumianego wycofania.

Podpisy